

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

• **Η Εποχή του Λίθου και η Χαλκολιθική Εποχή στην Κύπρο**

- ✓ Προϊστορία, Ιστορία, Εποχή του Λίθου, Παλαιολιθική Εποχή, Νεολιθική Εποχή, Χαλκολιθική Εποχή, homo sapiens
- ✓ Νομαδική ζωή, μόνιμη εγκατάσταση - οικισμός, συνήθειες οικοδόμησης, θρησκεία, λατρεία νεκρών, ειδώλια, θεά γονιμότητας / μεγάλη μητέρα θεά, αγγειοπλαστική
- ✓ Προνεολιθικά ευρήματα στη θέση «Αετόκρεμνος» (Ακρωτήρι Λεμεσού): πρώτοι κάτοικοι στο νησί, ασχολίες τους, τρόπος ζωής, η πανίδα της Κύπρου και η σχέση των πρώτων κατοίκων με αυτή
- ✓ Χοιροκοιτία, Καλαβασός, (νεολιθικοί), Λέμπα (χαλκολιθικός) αξιοποίηση χάρτη και αναζήτηση των κριτηρίων της επιλογής χώρου εγκατάστασης, αρχιτεκτονική/οικίες, ασχολίες, αντικείμενα καθημερινής χρήσης, τρόπος ζωής, ταφικά έθιμα

• **Εποχή του Χαλκού (3000 – 1100 π.Χ.)**

• **Λαοί και Πολιτισμοί της Εγγύς/Μέσης Ανατολής**

- ✓ Μεσοποταμία (Σουμέριοι, Βαβυλώνιοι, Ασσύριοι), Αίγυπτος, Φοινίκη, Εβραίοι, το κράτος των Χετταίων (αξιοποίηση χάρτη)
- ✓ Σουμέριοι (σφηνοειδής γραφή, τροχός), Βαβυλώνιοι (κώδικας Χαμουραμπί) Αιγύπτιοι (πυραμίδες - Φαραώ, ιερογλυφική γραφή-πάπυρος), Φοίνικες (επιινόηση αλφαβήτου)

• **Κυκλαδικός Πολιτισμός**

- ✓ Κυκλάδες, κυκλαδικός πολιτισμός, λόγοι ανάπτυξης (ήπιο κλίμα, γεωγραφική θέση και εμπόριο), μαρμάρινα ειδώλια

• **Μινωικός Πολιτισμός**

- ✓ Κρήτη (Κνωσός, Φαιστός) εντοπισμός στον χάρτη
- ✓ Ονομασία: (Μινωικός πολιτισμός, Μίνωας) Αρθούρος Έβανς, μινωική θαλασσοκρατία, μινωικά ανάκτορα (επιβλητικά, κατοικία βασιλιά, διοικητικό και οικονομικό κέντρο)
- ✓ γραφή (δίσκος της Φαιστού, Γραμμική Α΄), τοιχογραφίες, ταυροκαθάψια

• **Μυκηναϊκός Πολιτισμός**

- ✓ Μυκήνες, Τίρυνθα, Πύλος, Άργος, μυκηναϊκή θαλασσοκρατία, εμπορικοί σταθμοί, αποικίες (εντοπισμός στον χάρτη)
- ✓ Ονομασία (Μυκηναϊκός-Μυκήνες) Ερρίκος Σλήμαν, μυκηναϊκή θαλασσοκρατία, άναξ (συγκεντρωτική εξουσία) μυκηναϊκά ανάκτορα, γραφή (Γραμμική Β), θρησκεία (πάνθεον) κυκλώπεια τείχη (θολωτοί τάφοι), κεραμική (μυκηναϊκά αγγεία)

• **Η Εποχή του Χαλκού στην Κύπρο (2500 – 1050 π.Χ.)**

- ✓ Εκμετάλλευση χαλκού (εξόρυξη και εξαγωγή) τάλαντα, συσχέτιση χαλκού με θρησκεία (κερασφόρος θεός της Έγκωμης, αγαλματίδιο θεού που πατά σε τάλαντο χαλκού), καθημερινή ζωή, κυπρομινωική γραφή
- ✓ Μινωικές και μυκηναϊκές επιδράσεις (κυπριακά βασίλεια, γλώσσα, γραφή, θρησκεία, τέχνη, εξελληνισμός, Έγκωμη, Κίτιον)

• **Αρχαϊκή εποχή (800 – 479 π.Χ.)**

• **Το κράτος της Σπάρτης**

- ✓ Λακωνία, Σπάρτη, κοινωνικές τάξεις, πολίτευμα (ολιγαρχία), σπαρτιατική αγωγή/εκπαίδευση, λακωνισμός, ξενηλασία

- **Το κράτος της Αθήνας**
 - ✓ Εκκλησία του Δήμου, νομοθεσία του Δράκοντα (δρακόντεια μέτρα), νομοθεσία του Σόλωνα (μόνο Σεισάχθεια), τυραννίδα του Πεισίστρατου, νομοθεσία του Κλεισθένη (μόνο ενίσχυση της Εκκλησίας του Δήμου και δημοκρατικού πολιτεύματος, Οστρακισμός)
- **Οι Περσικοί Πόλεμοι**
 - ✓ Επεκτατική πολιτική των Περσών προς τη Δύση (αξιοποίηση χάρτη), Ιωνική Επανάσταση
 - ✓ Μάχη Μαραθώνα, μάχη Θερμοπυλών, ναυμαχία Σαλαμίνας, μάχη Πλαταιών: αξιοποίηση χάρτη, προσωπικότητες, έκβαση/σημασία
 - ✓ Συνέπειες περσικής ήττας
- **Κυπροαρχαϊκή Εποχή (750 – 475 π.Χ.)**
 - ✓ Επανάσταση του Ονήσιλου: αίτια και αφορμή της
 - ✓ Συνέπειες της αποτυχίας της επανάστασης του Ονήσιλου
- **Ο πολιτισμός της Αρχαϊκής Εποχής**
 - ✓ Αρχιτεκτονική: δωρικός, ιωνικός ρυθμός
 - ✓ Γλυπτική: κούροι, κόρες. Κεραμική: μελανόμορφος, ερυθρόμορφος ρυθμός

Σημείωση: Το εξεταστικό δοκίμιο έχει την ίδια δομή με τα διαγωνίσματα τετραμήνων.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ:

Στυλιανή Ιωακείμ

Παντελίτσα Λοΐζου

Θεοδώρα Αργυρού

Μικέλα Καραγιάννη